

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

ח/XXX טוראי י' ד' – המערער (ע"י ב"כ, עו"ד מנחם שטאובר)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, קמ"ש מעיין צעירי)

ערעור על החלטה של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המטכ"ל שניתנה בתיק מטכ"ל (מחוזי) 596/17 (סא"ל שחר גרינברג – שופט) ביום 24.8.2017. הערעור נדחה.

ה ח ל ט ה

1. נגד המערער, **טוראי י' ד'**, הוגש כתב אישום בו יוחסה לו עבירה שעניינה העדר מן השירות שלא ברשות, לפי סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בגין היעדרותו מיחידת מיטב מתגייסים **XXX**, לתקופה של 1357 ימים, בין התאריכים 3.12.2013 ועד 20.8.2017, עד להתייצבותו.
2. עם הגשת כתב האישום, ביום 23.8.2017, עתרה התביעה למעצרו של המערער עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. מאחר שבא-כוחו של המערער לא התייצב לדיון, ועל-מנת שיהיה מיוצג בדיון המעצר ולאור בקשתם של המערער ועו"ד שטאובר, נקצב מעצרו הממשי עד היום.
3. במהלך הדיון שהתקיים היום חזרה התביעה וביקשה את מעצרו של המערער עד לתום ההליכים. ההגנה לא חלקה על קיומה של תשתית ראיות לכאורה לביסוס כתב האישום, אך טענה כנגד עילות המעצר מן הטעם כי המערער מצוי בהליך גמילה.

ההגנה הציגה אישורים ממרכז הגמילה, המאושר על-ידי משרד הבריאות, אודות הליך זה בו משתתף המערער מזה כשנה.

4. בית הדין קמא, נעתר לבקשת התביעה הצבאית באופן חלקי והורה על הארכת מעצרו הממשי של המערער עד ליום 29.8.2017. בית הדין קבע כי "קיימת תשתית ראייתית לכאורית" וכי "נוכח תקופת היעדרותו הממושכת של הנאשם ועילות המעצר המובהקות הקמות במקרים אלה, לא מצאתי כי ניתן להורות על שחרורו ולו לחלופת מעצר". עם זאת, בית הדין קמא נתן דעתו לטענות ההגנה בדבר מצבו הפיזי והנפשי של המערער והורה, כאמור, על קציבת המעצר "על מנת שהנאשם יובא בדחיפות ובהקדם האפשרי בפני רופא וקב"ן לצורך בדיקת מצבו הרפואי, הנפשי ויכולתו לשהות בתנאי מעצר, לרבות בדיקת הצורך באספקת תחליף סם לנאשם".

5. ההגנה לא השלימה עם החלטה זו ומכאן הערעור שלפני.

6. דינו של ערעור ההגנה להידחות משאין בו ממש. טענה ההגנה לפניי, כי המערער נתון בידי רשויות הכליאה מזה שלושה ימים מבלי שנבדק על-ידי מאן דהוא. דא עקא, כי טענה זו לא נתמכה בראיות ולפיכך לא הונחה תשתית ראייתית ולו ראשונית, שלפיה יש לקבוע כי נסתרה חזקת תקינות פעולות המנהל, באשר לקליטתו הסדורה של המערער בבסיס המעצר (לעניין התשתית הראייתית הנדרשת לסתירת החזקה ראו: ע"מ/17/47 טור' אוחיון נ' התובע הצבאי הראשי (2017)).

7. זאת ועוד, עיון בחומר הראיות שנאסף מלמד על כי במהלך הליכי גיוסו של המערער, בשלהי שנת 2013, הוא העביר ללשכת הגיוס מסמך מפסיכיאטר ממנו עולה כי "הנ"ל ביקר אצלי לצורך אבחון. מתלונן על פחדים לצאת מהבית, לתפקד באופן עצמאי, להתגייס לצה"ל. לדבריו מטופל אצל רופא המשפחה בתרופות פסיכיאטריות, אך לא הציג מסמך כלשהו המעיד על כך. על סמך בדיקה ראשונית לא הצלחתי לאבחן פתולוגיה נפשית ברורה". בהתאם, זומן המערער מספר רב של פעמים לבדיקה על-ידי פסיכיאטר צבאי ולא התייצב כנדרש (ראו: דו"ח זימונים). עם התייצבותו ביום 21.8.2017 בלשכת הגיוס, רואיין המערער על-ידי פוקד והציג בפניו מסמכים ממרכז הגמילה (ראו: סיכום ראיון למלש"ב). אין לדעת האם נבדק על-ידי גורם בריאות הנפש באותו מועד, אך לכל הפחות הוצגו המסמכים לעיונו של רמ"ד ברה"ן אשר קבע כי המערער יבדק "לאחר הסדרת מעמדו".

8. בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סוויסה (טרם פורסם, 21.3.2011) קבע כב' השופט יצחק קווים מנחים בשאלה אימתי יופנה נאשם להליך גמילה חלף הותרתו במעצר. בהחלטה זו נקבע כי "על בית המשפט לסמוך בכגון דא בעיקר על המומחים לדבר" (שם, פסקה 6). ואכן, על-מנת שניתן יהיה לבחון בקפידה את מצבו הרפואי

והנפשי של המערער הפנה בית הדין קמא את ההחלטה לגורמים הרפואיים ולגורמי בריאות הנפש במתקן הכליאה וזאת לשם בחינת כשירותו לשהות במעצר ועל מנת לבחון האם יש צורך לספק למערער תחליף סם, כפי שנטל בהליך הגמילה, והאם יכולות רשויות הכליאה לספק מענה מתאים למערער.

9. משעתירתו של המערער הועלתה לפני בית הדין היום לראשונה, ולאור העדרה של ראייה דוגמת חוות-דעת פסיכיאטרית המלמדת על כי המערער מכור לסמים; על כי הפסקת הטיפול אותו הוא נוטל תסיגו לאחור; על היכולת לספק טיפול זהה או חלופי במתקן הכליאה; ובשים-לב להפנייתו הדחופה של המערער לגורמים הטיפוליים על-ידי בית הדין קמא, שוכנעתי, כי לא נפלה שגגה בהחלטת בית הדין המחוזי המחייבת את התערבותי.

10. בקבעי כך, אינני מקלה ראש בקושי הפיזי והנפשי הנלווה למעצרו של המערער, כפי שפירט הסנגור, עם זאת, חזקה על רשויות הכליאה כי יבדקו את המערער באופן הדחוף הנדרש, לאור הטענות בדבר היותו נתון ב"קריז" ובשים-לב למסמכים אודות הליך הגמילה שהציג.

11. סוף דבר, נדחה ערעור ההגנה. החלטת בית הדין קמא לעניין מעצרו הממשי של המערער עד ליום 29.8.2017, תעמוד בעינה, על-מנת לאפשר לגורמים הטיפוליים שהות לגבש עמדתם כדבעי. **ההחלטה תועבר למפקד בס"כ XXX.**

ניתנה היום, ב' באלול התשע"ז, 24 באוגוסט 2017, בפומבי ובמעמד הצדדים והמערער.

מאיה הלר, אל"ם

שופטת בית הדין הצבאי

ל ע ר ע ו ר י ם

חתימת המגיה: _____ העתק נאמן למקור

סגן קורל מכני

תאריך: _____ קצינת בית הדין